Nr. 2. Mielec, w maju 1933 r. Rok XIV.

Orędownik

Starostwa i Wydziału Rady powiatowej w Mielcu.

Wychodzi raz w miesiącu.
Prenumerata roczna urzędowa 3 Zł.
„ „ prywatna 4 Zł.

Do wszystkich Zwierzchności gminnych w powiecie.

G. I. 3-16/33 Mielec, dn 22 kwietnia 1933

Komasując wydane dotychczas zarządzenia w sprawie oznak i pieczęci urzędowych samorządu terytorjalnego i częściowo je uzupełniając oraz zmieniając, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządza co następuje:

Wprowadzenie w życie nowych oznak władz, urzędów, zakładów, instytucji i przedsiębiorstw samorządu terytorjalnego jest obecnie jeszcze prawnie niemożliwe, gdyż nie wyszły dotychczas przepisy wykonawcze do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o znakach, chorągwiach i pieczęciach, w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczp. z dn 24 XI 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 629). Rozporządzenie bowiem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 III. 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 245) odnosi się tylko do oznak władz, urzędów, zakładów, instytucyj i przedsiębiorstw państwowych.

O ile chodzi o pieczęcie urzędowe samorządu terytorjalnego, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę, że według wyżej wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1930 r z reguły pieczęcie urzędowe władz i urzędów samorządowych mają zawierać orła państw. natomiast pieczęcie zakładów, instytucji i przedsiębiorstw samorządu terytorjalnego mają zawierać nie orła państwowogo, lecz herb wojewódzki.

Herby wojewódzkie dotychczas nie są ustalone a nastąpi to przypuszczalnie w niedługim czasie, rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej; aż do tego czasu pieczęcie z herbem wojewódzkim z natury rzeczy nie mogą być wykonywane.

Rozporządzenie z dn. 24 listopada 1930 r. przedłużyło czas przejściowy, określony w art. 26 ust. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. do 1 kwietnia 1933 r. Obecnie więc aż do upływu tego czasu przejściowego związki komunalne mogą legalnie używać nadal oznak i pieczęci starego typu, dotychczas przez nie używanych.

Zasadniczo zamawianie i wykonywanie pieczęci nowego typu będzie mogło nastąpić dopiero po dokonaniu zmiany rozporządzenia wykonawczego Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 czerwca 1928 r. o pieczęciach urzędowych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 593) względnie po wydaniu szczegółowych przepisów wykonawczych w tym przedmiocie.

W wypadkach koniecznej potrzeby natychmiastowego uzyskania nowych pieczęci urzędowych np. w razie zagubienia lub zniszczenia dotychczas używanych pieczęci, albo powstania nowych władz i urzędów samorządu terytorjalnego, władze i urzędy te mogą obecnie starać się albo o nowe pieczęcie starego typu, których będą mogły używać oczywiście tylko przez wyżej wspomniany okres przejściowy, albo dla uniknięcia dwukrotnych kosztów, odrazu o pieczęcie nowego typu, które to ostatnie jednak ze względu na brak obecnie szczegółowych przepisów wykonawczych, możnaby zamawiać na razie pomimo zniesienia w rozporządzeniu z dnia 24 listopada 1930 r. monopolu Mennicy Państwowej w sprawie wyrobu pieczęci urzędowej — tylko w Mennicy Państwowej, a nie u prywatnych grawerów.

Natomiast zakłady, instytucje i przedsiębiorstwa samorządu terytorjalnego nie powinny w wypadkach nagłej potrzeby uzyskania nowych pieczęci, zamawiać takowych według nowego typu ze względu na to, że herby województw, które mają figurować na pieczęciach zakładów, instytucji i przedsiębiorstw, jak to powyżej powiedziano, nie są jeszcze ustalone i Mennica Państwowa nie mogłaby wskutek tego przystąpić natychmiast do wykonania zamówionych pieczęci.

O ile chodzi o pieczęcie nowego typu dla władz i urzędów samorządu terytorjalnego, zamawiane w myśl powyższego w wypadkach koniecznej potrzeby w Mennicy Państwowej, to Ministerstwo Spraw Wewn. wyjaśnia względnie zarządza, co następuje:

Zgodnie z postanowień § 17 ustęp (1) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 czerwca 1928 r. o pieczęciach urzędowych, zamówienia na pieczęcie powinny być kierowane do Mennicy Państwowej za pośrednictwem Pana Wojewody; przedkładanie ich Ministerstwu Spraw Wewn jest zbyteczne.

Rozmiary zamawianych pieczęci powinny odpowiadać postanowieniom paragrafów 12, 13 i 14 rozporządzenia wykonawczego Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 20 czerwca 1928 r.

Napis odpowiadający nazwie danej władzy, urzędu, zakładu, instytucji, powinien być zamieszczony w dolnej połowie pieczęci w linjach prostych poziomych, w jednym, dwóch, trzech lub najwyżej czterech rzędach zależnie od długości napisu.

Napis powinien obejmować ustawową nazwę danej władzy, urzędu, zakładu, instytucji i przedsiębiorstwa oraz nazwę miejscowości. Na pieczęciach dla gmin wiejskich napis powinien obejmować także nazwę powiatu, chyba, że zamieszczenie nazwy powiatu przy zastosowaniu nawet najdalej idących skrótów, o których mowa poniżej byłoby technicznie niewykonalne, np. na pieczęciach o najmniejszych wymiarach 25x20 m.

Napis nie powinien zawierać z reguły żadnych skrutów. W tych jedynie wypadkach, gdy napis jest długi i zamieszczenie go w całej rozciągłości bez skrutów jest techn. niewykonalne, mogą być poszczegolne wyrazy o mniej istotnem znaczeniu opuszczone, względnie mogą być użyte skróty poszczególnych wyrazów w tym napisie, przyczem w nazwie danej władzy, urzędu, zakładu, instytucji lub przedsiębiorstwa należy używać skrótów jedynie powszechnie używanych, jak np. „powiat, powiatowy": „pow.", zamiast: „gmina, gminny": „gm" i t p. zaś w nazwie miejscowości użyć tylko wtenczas skrótu, jeżeli składa się ona z dwóch wyrazów i skrócenie jednego z nich odpowiada zwyczajowi miejscowemu.

Przykładowo podaje się kilka nazw władz, urzędów i instytucji samorządu terytorjalnego dla ilustracji, jak powinny te nazwy wyglądać nie skrócone, i jak w ewentualnych skróceniach:

1) Zwierzchność gminna gminy Siekierczyna powiat limanowski (nazwa gminy w pierwszym przypadku, nazwa powiatu przymiotnikowa także w pierwszym przypadku);

2) Wójt gminy Chalin powiat lipnowski;

3) Magistrat miasta Różany (nazwa miasta w pierwszym przypadku);

4) Wydział powiatowy w Łomży (nazwa miasta, w którem jest siedziba Wydziału powiatowego, w siódmym przypadku).

5) Miejski Urząd Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego w Wągrowcu (nazwa miasta, w którem jest siedziba urzędu w siódmym przypadku);

6) Powiatowa Komunalna Kasa Oszczędności w Drohiczynie (nazwa miejscowości, w której jest siedziba Kasy, w siódmym przypadku).

Te same nazwy w skróceniu:

ad 1): Zwierzchność gminna gm Siekierczyna powiat limanowski; skrót dalej idący: Zwierzchność gminna gm. Siekierczyna pow. Limanowski;

ad 2): Wójt gminy Chalin pow, lipnowski: skrót dalej idący; Wójt gm. Chalin pow. lipnowski;

ad 3): Magistrat m. Różany;

ad 4): Wydział Pow. w Łomży;

ad 5): Miejski Urząd Bezp. i Porz. Publ. w Wągrowcu;

ad 6): Pow. Kom. Kasa Oszczędności w Drohiczynie; skrót dalej idący: Pow. Kom. Kasa Oszczędn w Drohiczynie; skrót najdalej idący: P. K. K. O. w Drohiczynie.

Przy zamówieniach kierowanych do Mennicy Państw. należy zawsze, a więc także przy dłuższych napisach podawać całkowity napis, obok niego zaś proponowany ewentualnie napis skrócony.

Mennica Państwowa w razie powzięcia wątpliwości, co do proponowanych napisów względnie skrótów z punktu widzenia technicznego, będzie wyjaśniać te wątpliwości w drodze porozumienia się z Ministerstwem Spraw Wewn.

Każda nowa zamówiona pieczęć otrzyma numer rozpoznawczy, zamieszczany w dolnej części pieczęci pod napisem. Jeżeli pieczęć będzie zamówiona tylko w jednym egzemplarzu, to numerem rozpoznawczym będzie zawsze jedynka arabska, jeżeli zaś zamówione będą dwie lub więcej pieczęci o jednakowej treści oraz tej samej kategorji i rozmiaru, ich numerami rozpoznawczemi będą kolejno bieżące liczby arabskie, począwszy od jedynki.

Nowozamawiana pieczęć w miejsce zaginionej powinna otrzymać nie numer rozpoznawczy zaginionej pieczęci, lecz numer kolejny, następujący po najwyższym numerze rozpoznawczym już istniejącym w zakresie tej samej kategorji pieczęci danej władzy, urzędu, zakładu, instytucji lub przedsiębiorstwa.

Nowozamawiana pieczęć w miejsce pieczęci zniszczonej lub uszkodzonej powinna otrzymać numer rozpoznawczy egzemplarza pieczęci zniszczonego lub uszkodzonego.

Bezpośrednie władze nadzorcze odnośnych związków komunalnych powinny prowadzić ścisłą ewidencję pieczęci urzędowych, będących w posiadaniu władz, urzędów, zakładów, instytucyj i przedsiębiorstw tychże związków.

W wypadkach zapotrzebowania przez nowopowstałe władze, urzędy, zakłady, instytucje i przedsiębiorstwa więcej (niż jedna) pieczęci o jednakowej treści Pan Wojewoda upoważniony jest do ustalania potrzebnej koniecznie ilości pieczęci o jednakowej treści.

Zarazem Min. Spraw Wewn. w porozumieniu z Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. wyjaśnia, że nie przewiduje się wydania przepisów wykonawczych do przepisu w sprawie nadawania względnie zatwierdzania herbów związków samorządu terytorjalnego, zawartego w art. 4 ust. 3 rozp. Prezydenta Rzeczp. o godłach i barwach państw. oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach w brzmieniu rozp. Prezydenta Rzeczp. z dn. 24.XI. 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr 80. poz. 629).

Równocześnie Min. Spraw Wewn. w porozumieniu z Min. Wyzn. Relig. i Ośw. Publ. zaznacza, że jak to już z samego brzmienia przepisu art. 4 ust. rozp. o godłach i barwach oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach wynika, do próśb wnoszonych do Minist. Spraw Wewn. o nadawanie względnie zatwierdzenie herbów związków samorządowych powinny być dołączone:

1) uwierzytelniony odpis uchwały organu zarządzającego, 2) uwierzytelniony odpis uchwały organu stanowiącego związku sam. terytorj. 3) wizerunek herbu, o którego nadanie względnie zatwierdzenie chodzi wraz ze szczegółowym opisem tego herbu. w opisie tym powinny być dokładnie podane wszystkie barwy tego herbu bez względu na to, czy dołaczony wizerunek herbu jest kolorowany czy też nie, 4) uzasadnienie historyczności herbu, przedewszystkiem na podstawie źródeł miejscowych, o ile chodzi o zatwierdzenie herbów historycznie uzasadnionych, zaś rzeczowe uzasadnienie treści wizerunku herbowego, o ile chodzi o nadanie nowego herbu.

Najważniejsze teksty, uzasadniające postać herbu oraz wizerunki i odciski pieczęci, pochodzące ze źródeł miejscowych, a nie ogłoszonych dotychczas czy to drukiem, czy w jakikolwiek inny sposób, należy dołączyć do próśb w postaci odbitek fotograficznych.

Prośby związków sam. o nadanie względnie zatwierdzenie herbów powinny być przedstawiane Min. Spraw Wewn. za pośrednictwem Województwa.

Powyższe podaję do wiadomości w myśl reskr. Pana Wojewody z dnia 25/3 1933 i reskr. z dnia 13 maja 1933 Nr. SA I 6 7/33.

Starosta powiatowy: (-) M. Balicki.

Nakładem Starostwa i T. Wydziału pow. w Mielcu. Odpowiedzialny redaktor: Teofil Gumiński sekr. Rady pow.
Z drukarni M. Fiałkowskiego w Mielcu.